The best advertising medium to reach 250.000 Slovenians in United States. American in spirit, foreign in language only.

Clevelandska Amerika

Issued three times a week. Official Organ of 85 Slovenian Societies and Organizations.

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

NO. 20. CLEVELAND, OHIO, MONDAY, FEBRUARY 18th, 1918. LETO XI. — VOL. XI

Pravilna razlaga o pomenu Wilsonovega govora za Jugoslovane.

Ob priliki zadnjega govora predsednika Wilsona, ko je omenjal avstrijske narode in njih bodočnost, se je mnogo povdarjalo, da predsednik Wilson ni odločno zahteval svobode za narode, ki so v avstrijski sužnjosti. Tudi naše slovensko časopisje je to povdarjalo in napadal se je Jugoslovanski Odbor, da nima nobenega pomena in upljiva pri vladah zaveznikov. Sedaj pa prihaja kapitan Gordon-Gordon Smith, ki se je na povelje predsednika Wilsona udeležil vojne na Balkanu kot opazovalec. in ki se je vrnil sedaj v Washington, kjer je imel konferenco s predsednikom Wilsonom. Kapitan Smith pravi: "Prepričan sem, da je gotovo časopisje popolnoma napačno tolmačilo predsednikve besede. Brez vsakega dvoma je, da mali narodi, živeči pod tujim jarmom, **nimajo na svetu boljšega prijatelja kot je predsednik Wilson.** Nihče bolje ne ve kot on, kaj so opravičene azhteve zatiranih narodov. **Brez vprašanja je, da bil Wilson pustil Avstriji, da bi v bodoče gospodovala narodom, katere je dosedaj zatirala.** Wilson hoče to: **Da se Čehi, Poljaki in Jugoslovani organizirajo, predložijo svoje zahteve za odcepitev od Avstrije.** To prizadevanje malih narodov za svobodo bo našlo največjo in popolno podporo od strani predsednika Wilsona. **Kdor predsednikove besede drugače tolmači, izkorišča besede v profit DUNAJSKE VLADE.** Dunajska vlada bo skušala Slovane prepričati, da se Zjed. države ne zmenijo za njih usodo in da bodejo tudi v bodočnosti prepuščeni Avstriji. **Raditega je bilo potrebno, da se avtoritativno zavrnejo vsa sumničenja, ki so nastala radi predsednikovega govora."**

To je jasen odgovor in velika moralna zaušnica vsem nasprotnikom Jugoslovanskega Odbora od jako pristojne strani.

Veliki punti so nastali na Poljskem Tudi prebivalstvo v Belgiji se punta.

Amsterdam, 17. febr. Veliki nemiri vladajo v Varšavi, glavnem mestu Poljske. Dijaki in delavci nameravajo burne demonstracije. Vojaške straže, peš in na konju patrolirajo ulice. Gledališča so zaprta, avstrijski zastopniki v mestu so morali nemudoma pobegniti.

Poljaki proti Avstriji.

Berliner Lokal Anzeiger poroča, da so se Poljaki uprli v Varšavi, Krakovem in v Lvovu, ker je Avstrija v mirovni pogodbi z Ukrajino odstopila del poljskih dežel Ukrajini. Časopisje v Varšavi prihaja na dan črno obrobljeno. V Krakovu vzpodbuja časopisje delavce, da proglasijo generalni štrajk.

Nemci napadajo Poljake.

Nemško časopisje se je zjedinilo v napadih proti Poljakom. Cologne Gazette piše, da se Poljakom ne sme dovoliti razbiti mrežo, katero je razpela Nemčija na vzhodu za varnost svojih mej. Časopis Post pravi: Če hoče Nemčija na vzhodu imeti mir, se mora nemudoma zoperstaviti poljskim zahtevam. Nemčija mora z vso silo nastopiti proti Poljakom, ker sicer zgubi nemško cesarstvo svojo moč na vzhodu.

Poljski regimenti.

Brzojavke iz Berolina naznanjajo, da so poljski regimenti, ki se nahajajo v ruski armadi ponudili svojo pomoč poljski vladi v Varšavi. Avstrijski vojaški guverner v Varšavi, grof Sceptsky, kot civilni governer Majetski sta resignirala, in za njim je resignirala poljska vlada.

Nemčija je v zadregi.

Nemčija se je mahoma znašla v veliki zadregi. Baš ko je bil mir sklenjen z Ukrajino in so nemški državniki mislili, da bodejo sedaj lahko z vso silo se vrgli na zapadno fronto, so se pričeli boljševiki dvomljivo obnašati, in Poljaki pretijo s splošnim puntom. Poljska grozi, da se spremeni v skalo, kjer se bodejo razbili vsi nemški načrti in sanje. Poljska armada, katero ste Avstrija in Nemčija z veliko težavo spravili skupaj, se bo odcepila in obrnila proti svojim prejšnjim gospodarjem. V prihodnjih dnevih se pričakuje važnih dogodkov iz vzhodne fronte, ker Nemci so tudi boljševikov bojijo.

Nemci zapirajo socijaliste. Submarini streljajo na otroke in žene.

Geneva, 17. febr. Sem so dospela poročila, ki naznanjajo, da je dala nemška vlada v Berolinu, Lipskem in drugih večjih nemških mestih zapreti mnogo socijalistov. Najbrž so te aretacije v zvezi s socijalistično agitacijo za štrajk. Štrajki v Nemčiji so prenehali iz strahu pred drakonskimi odredbami vlade.

London, 17. febr. Uradno se naznanja, da je neki nemški submarin zgodaj včeraj zjutraj bombardiral Dover. Posadka v Doverju je nemudoma začela streljati na submarin, ki se je umaknil, potem ko je oddal kakih 30 strelov. Uradno poročilo se glasi: "Neki sovražni submarin je pričel streljati na Dover ob 12.10 zjutraj, streljanje se je nadaljevalo dve ali tri minute. Obrežne baterije so nemudoma odgovorile, in submarin je prenehal s streljanjem, potem ko je oddal kakih 30 strelov. Ubit je en otrok, ranjeni trije možje, ena ženska in trije otroci. Povzročena škoda je majhna.

Nemci so s submarini že večkrat se drznili se streljati na angleška obrežna mesta, seveda brez vsakega uspeha, razven ubijanja žensk in otrok. Poroča se tudi, da so nemške torpedovke nenadoma napadle ribiške čolne in stražne ladije, ki stražijo pot med Dover in Calais in so potopile Angležem 8 malih bark, nakar so nemške torpedovke pobegnile, ko se je približalo angleško brodovje.

Berolin naznanja konec premirja z Rusi

PERMIT.

Published and distributed under permit No. 19 authorized by the Act of October 6th, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio.

By order of the President,
A. S. Burleson,
Postmaster General

Petrograd, 12. febr (Zakasnjeno.) Glasom nekega poročila, ki je dospelo sem iz Moskve, so se nemški vojaki v Kovnu in Grodnu spuntali. Protestirali so, da bi bili poslani na francosko fronto. Uporne čete so se zakopale v jarke in rabile artilerijo proti lojalnim nemškim četam, ki so bile poslani nad nje. Enako se je že poročalo dne 5. jan., toda se ne more dognati ali je resnično ali ne.

Berolin, 18. febr. Glasom poročil nemškega generalnega štaba se premirje, ki je bilo sklenjeno med rusko in nemško armado, konča jutri opoldne. Nemški generalni štab je izdal sledeče poročilo: Vzhodna fronta: "Na veliki ruski fronti se konča premirje jutri opoldne!" Glasom pogodbe z Rusijo, mora dati nemška vlada ruski vladi seden dnij naznanila, da se začne s sovražnostimi.

"Rusija je danes vladana od židov," se je izjavil Sir John Foster Frazer, znani angleški pisatelj, ki se nahaja v Ameriki. "Židje so zavzeli mesto Tartarov, ki so vladali Rusiji nad en tisoč let. Dasi šteje židovsko prebivalstvo v Rusiji le štiri odstotkov vsega prebivalstva, pa se nahaja v koncilu delavcev in vojakov 60 procentov samih židov. Lenine in Trotzky, glavarja Rusije, sta oba žida. Vrhovni poveljnik armade Krylenko, katerega pravo ime je Isaak Salomon, je tudi žid. Ravno radi tega se boljševiki ne morejo dolgo obdržati na vladnem krmilu. Pravi Rusi dobijo vlado v kratkem v roke, nakar bo sledil preporod svobodne Rusije."

Ameriška vlada za Srbe.

Ameriška vlada za Srbe.

Ameriška vlada je potom Ameriškega Rudečega Križa dovolila $250.000 posebnemu odboru, katerega naloga je kultivirati ono zemljo, katero so Srbi v okolici Monastirja pridobili nazaj od Nemcev. 40.000 Srbov stanuje v okolici Monastirja. 21.000 akrov zemlje je treba obdelati. Iz Amerike pripeljejo tja moderne poljske stroje, semena in vse potrebno. Ameriška komisija bo skrbela za živež in stanovanje srbskega prebivalstva. Izurjeni ameriški inženirji so že na potu, da pomagajo prebivalstvu. Velika zasluga, da se je ameriška vlada toliko potegnila za revno srbsko prebivalstvo, gre majorju Francis Jagru, Slovencu, ki je član ameriško - balkanske komije, in ki je dal obsežno poročilo ameriški vladi, ko se je pred kratkim vrnil iz potovanja po Balkanu.

V aprilu bo konec vojne.

New York 17. febr. Prof. Gustave Meyer, profesor astronomije, se je včeraj izjavil, da se bo ta vojna končala v aprilu na izvanreden način. Toda leta 1942 se bo vnela nova, hujša vojska po celem svetu, ki bo trajala sedem let.

Boljševiki na delu.

Amsterdam, 17. febr. Poleg poljske nevarnosti imajo Nemci opraviti tudi z boljševiki. Vlada boljševikov je spravedela, da nameravajo Nemci ponovno udariti na Rusijo, zato so se boljševiki pripravili. Boljševiki aretirajo na debelo Nemce. ki prebivajo v Rusiji in jih odpošiljajo v oddaljena mesta kot talnike. Tristo Nemcev je bilo aretiranih v Dorpatu in poslanih v Kronstadt. Poleg tega so boljševiki v onih krajih zaplenili vso hrano, tako da nemške žene in otroci ne morejo živeti.

Nemčija v skrbeh.

Nemčija je v skrbeh in v naglici zbira večje množice vojaštva v ogroženih krajih. Poroča se, da nemške čete koncentrirajo v Ukrajini, in brzojavka iz Berolina poroča, da bo vojna napram Rusiji v polnem teku prihodnji teden. Nemško časopisje pripravlja prebivalstvo na take dogodke. Časopisje poroča, da je treba drastičnih odredb napram boljševikom.

Izjava Avstrije.

Grof Czernin, avstro-ogrski zunanji minister je podal važno izjavo, ker se tiče nemških namenov proti boljševikom. Grof Czernin je dal naznaniti Berolinu, da se avstrijskih čet ne sme rabiti proti Rusiji, da bi podpirale politiko Nemcev, katere Avstrija ni odobrila, ampak le za take namene, kjer se gre za obrambo Avstrije.

Tudi Bulgarija je mirna.

Tudi bulgarska vlada se je izjavila, da nikakor ni pripravljena bojevati se z Rusi v podporo nemških ciljev.

Nemčija osamljena.

Nemčija se je na ta način mahoma znašla v največji zmešnjavi na vzhodni fronti, in ker nima zadostne pomoči od svojih dosedanjih zaveznikov, bo zgubila najbrž vse ogromne koristi in dobrote, katere je mislila, da dobi ko je sklenila mir z Ukrajino, in tedaj ko so boljševiki naznanili, da prenehajo z vojno.

Punti v Belgiji.

Poleg nemirov na vzhodu morajo Nemci računati tudi z Belgijci. Po velikih belgijskih mestih, kot v Antwerpenu, Bruslju in Malines so se Belgijci uprli, proglasili štrajke ter demonstrirajo proti Nemcem. Nemški poveljnik je moral poslati vojaške čete, da uničijo upore.

Nemški poslanci iz Petrograda.

Nemška komisija, ki se je nahajala že preko dva meseca v Petrogradu, da uravna politične in gospodarske razmere med Rusijo in Nemčijo, je včeraj nenadoma odpotovala iz Petrograda in se še nahaja v Nemčiji. Njih odpotovanje pomeni, da so Nemci pripravljeni začeti s ponovno vojno napram Rusom. Nemški komisarji so pripovedovali, da sta jih Lenine in Trotzky popolnoma ignorirala, ko so zapuščali Petrograd.

Mir je odvisen od Angležev.

Amsterdam, 17. febr. V nekem pogovoru z nemškimi časnikarji, se je princ Maksimilijan, prestolonaslednik velike vojvodine Badenske izjavil, da je splošen mir odvisen od Angležev.

Spremembe pri poveljstvu

London, 17. febr. General Sir William Robertson, načelnik angleškega generalnega štaba je resigniral. Major general Sir Henry Hughes Wilson je prevzel njegovo mesto. Ta resignacija je velikega pomena, ker naznanja, da so se zavezniki združili v enotno vrhovno poveljstvo za čete vseh zaveznikov, ki bo odločeval vse posameznosti bojev na vseh frontah zaveznikov.

Napake zaveznikov.

Pri zadnji skupni konferenci vseh zaveznikov, ki se je vršila v Versailles, blizu Pariza, se je povdarjalo, da so zavezniki naredili mnogo napak in raditega podaljšali vojno, ker je vsak delal na svojo pest. Ker se je general Robertson, vrhovni poveljnik angleškega generalnega štaba upiral skupni komandi za zaveznike. je moral odstopiti, dasi je bil sicer jako zmožen vojak.

Ali tudi Haig odstopi?

Govorice se širijo, da bo odstopil tudi general Haig, vrhovni poveljnik angleške armade na francoski fronti. Gotovo še ni, vendar mu je pripuščeno, da sledi generalu Robertsonu, ali pa sprejema vsa povelja od skupne zavezniške vojaške konference v Versailles. Resignacija generala Robertsona ima posledico, da je odsedaj naprej angleški ministerski predsednik Lloyd George neposredno odgovoren za vse angleške vojaške uspehe in neuspehe.

Nova klanja med Armenci.

London, 17. febr, Ker so se ruske armade umaknile iz Kavkaza, so se vrnile tja turke čete in pričakuje se novega klanja Armencev od strani Turkov. Vse prošnje na rusko vlado, da pride sirotnemu prebivalstvu na pomoč, so bile zaman. Armenci so prepuščeni na milost in nemilost Turkom.

Japonska zasede ruska mesta v Aziji?

New York, 17. febr. Dr. Iyenaga, predsednik japonske časnikarske zveze je povedal nocoj, da bodejo Japonci zasedli Vladivostok, kjer leži milijone in milijone vojnih potrebščin in živeža, pripeljanega iz Amerike za ruske potrebe. Dr. Iyenaga je dejal, da Japonska kot zaščitnica reda in miru na daljnem vzhodu, nikakor ne bo dopustila kaotičnih razmer kot vladajo v evropski Rusiji. Le zavest, da Japonska ni hotela razburiti zaveznikov in povzročiti krizo na daljnem vzhodu, je dosedaj zadrževala Japonce, da niso aktivno nastopili.

Proti separatnemu miru.

Nastop Japonske napram Rusiji je na vsak način opravičen, če Rusija sklene separaten mir z Nemci. V tem slučaju nastopi Japonska in zasede ruske pokrajine v Aziji. Raditega se bo Rusija dvakrat premislila, predno sklene s kajzerjem mir, ki bi kajzerju nosil korist. Rusiji pa pogubo. V slučaju, da bo mir na daljnem vzhodu ogrožen. tedaj je naloga Japonske, da nastopi.

Japonska misija no potu.

Pacifično pristanišče, 17. febr. Sem je dospela japonska komisija, ki šteje več armadnih in pomorskih častnikov. Na potu se nahaja preko Amerike v Evropo. Namen komisije je posvetovati se z voditelji zaveznikov glede Japonskega nastopa na daljnem vzhodu.

"Nemce je treba poraziti", pravi socijalist, ki se je vrnil iz Rusije.

—"Kot socijalist vam povem, da edini način, ki je mogoč, da se povzroči revolucija v Nemčiji je, da zavezniki čim hujše udarijo na Nemce ter jih temeljito porazijo." Te besede je spregovoril preteeni petek Mr. Joseph Martinek, urednik češkega socijalističnega lista v Clevelandu "Americky Delnicky Listy", ki se je pravkar vrnil iz Rusije, kamor je bil poslan kot zastopnik čeških socijalistov. Mr. Martinek je izrekel hudo obsodbo o boljševikih v Rusiji. Kot socijalist se je izjavil, da so boljševiki vzrok anarhije in današnjega ruskega propada. Martinek se je izjavil, da pride v Rusiji na površje začasna monarhija ali pa koalicijska vlada. "Brez dvoma je, da se nemški kajzer jako boji Rusije," je dejal Martinek. "Njene radikalne ideje so kakor požar na vzhodni fronti. Toda preveč bi si domišljejovali, če bi trdili, da bodejo te ideje povzročile revolucijo v Nemčiji. Da pride Nemčija k pameti in razumu, mora dobiti obuten poraz od strani zaveznikov. Vsi socijalisti v Rusiji silno nasprotujejo boljševikom. Reakcijonarji, nazadnjaki in druge temne sile v Rusiji izkoriščajo boljševike, da pridejo zopet sami do moči. Meni je znano iz najboljših virov, da je nekdanji policijski častnik carja tako preslepil boljševike, da so ga imenovali za vojaškega poveljnika v Perogradu." Izjavo socijalista Martineka so prinesli vsi ameriški listi.

—Dva bandita sta ustavila v petek popoldne blagajnika The Cottage Creamery Co. Leslie J. Sadlerja in mu vzela $2800. Sadler je šel ob pol štirih popoldne po Ontario St. na banko, ko ga ustavita dva bandita in zahtevata, da izroči denar. Ker se je branil, sta mu natresla popra v obraz, nakar sta mu potegnila denar iz rok in se odpeljala s čakajočim avtomobilom. Vse iskanje je zaman.

—Iz francoske fronte je dospel v Cleveland Poljak Gasiorowski, ki se nahaja v francoski armadi. Poljska armada v Franciji šteje 30.000 domoljubnih Poljakov. Vojaška misija Poljakov namerava dobiti v Ameriki med Poljaki nadaljnih 20.000 prostovoljcev. "Nemcev se drugače ne bo ukrotilo kot z mečem v roki," je dejal kapitan Gasiorowski, "in dolžnost vsakega Poljaka je, ki je zmožen in zdrav, da stopi v armado. Svoboda se ne dobi zastonj in poceni, ampak z žrtvami in krvjo." Slovence pri tej priliki opozarjamo na Jugoslovanski Odbor, ki tudi sprejema prostovoljce za armado zaveznikov. Oglasijo se lahko pri kapitanu Fonu.

Veliki peki so se skregali med seboj. Pravijo da vrana vrani ne izkljuje oči, toda včasih se zgodi tudi kaj nevrjetnega. Kot smo že v zadnji številki naznanili, nameravajo peki kruh podražiti. Sedaj se je pa oglasil Mr. M. F. Fischer, poslovodja tvrdke Fischer Bros. Co., ki prodaja cenejši kruh v mestu. Fischer je rekel, da peki nikakor niso opravičeni podražiti kruha, ker imajo že dosedaj dovolj velike dobičke. Fischer je dejal, da če bi se pekarne pravilno organizirale, da bi se kruh lahko ceneje prodajal kot dosedaj. Tu smo sedaj zvedeli resnico iz nepričakovanih ust. Dolžnost vlade je sedaj kaznovati vsakogar, kdor bi dražil kruh. Grocerji pri tem niso odgovorni, kajti oni so odvisni od velikih kompanij. Vlada je tudi pronašla, da imajo clevelandski peki ogromne zaloge moke na razpolago. Pri treh pekih so dobili pri vsakem več kakor 5000 barelnov ali nad en milijon funtov moke.

—Miha Bohan, 2509 Professor ave. je bil kaznovan $25, ker je ugriznil policista Moore, ki ga je hotel aretirati. v prst.

—Frank Sanders, Joseph Szur, Erich Trautman, Ferd. Glickinger, Anton Steckelmeyer, Gust Schmidt, Paul Eppert so sami Nemci in vsi so člani anarhistične organizacije I.W.W. Delali so proti Ameriki, in v soboto so jih zvezini detektivi odpeljali v ujetniško kampo, kjer ne bodejo več sitnjarili. Vidi se, da je večina članov I. W. W. le Nemcev, ki niso zato "razredno organizirani delavci", da bi pospeševali delavske interese, ampak da bi koristili kajzerju. Pošteni Amerikanci nimajo mesta v I. W. W.

—Petek, 22. februarija je postavni praznik, rojstni dan prvega predsednika George Washingtona Vlada želi, da ta dan industrije počivajo. Uredništvo raditega naznanja, da list dne 22. febr. t. j. prihodnji petek ne bo izšel.

—Naš urad bo odsedaj naprej zopet odprt ves dan ob pondeljkih.

—Vladni vremenski prerok naznanja vreme za prihodnji teden sledeče: Jasno in mrzlo v pondeljek in torek, bolj gorko v sredo s snegom in dežjem. Kakšno bo vreme tekom ostalih dnij tedna še ni gotovo!

—Ta teden se začne preiskava onih, ki so bili klasificirani v prvi razred za vojaško službo.

—Profesor Herbert Miller iz Oberlin vseučilišči, kjer uči dijake fiziologijo, nam sporoča v uljudnem pismu, da se je mudil pretekli teden v Camp Sherman, Chillicothe kjer je v spremstvu Srba Mr. Tomičića obiskal tudi slovenske ter hrvatske fante v vojaškem taborišču. Profesor Miller sporoča, da je imel Mr. Tomičić krasen nagovor na jugoslovanske fante, ki je tako vplival, da jih je mnogo stotin ostalo v taborišču. ki so bili prej namenjeni iti domov. V kratkem primesemo sliko jugoslovanskih fantov, ki se nahajajo v Camp Sherman.

—Mrs. Mary Mazon, W. 48th St. je plačala nekemu sosedu $38, da oprosti njenega sina vojaške službe v Camp Sherman. Sosed ji je povedal, da je osebni prijatelj predsednika Wilsona in lahko oprosti njenega sina. V soboto je bil ta "sosed" prijet, prisiljen, da vrne denar ženi, a njega so poslali v county zapore.

—Cene premogu se znižajo 1. aprila. Vlada pozivlje vse one, ki rabijo premog, da si preskrbijo premog tekom poletja, napolnijo svoje "šende" s premogom v gorkih poletnih dnevih, da ne bo zopet pomanjkanja kot lansko leto. Kdor bo poslušal ta nasvet se ne bo kesal. V jeseni se premog ne bo samo podražil, ampak ga bo tudi teško dobiti.

—Državne oblasti bodejo nastopile ta teden proti takozvanim "bankirjem", ki pošiljajo denar v staro domovino ter objednem spravljajo denar svojih rojakov do česar niso upravičeni. Proti vsem takim tujezemskim bankirjem se bo upeljala preiskava.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - $3.00 | Za Clev'd. po pošti $4.00
Za Evropo - $4.00 | Posamezna številka - 3c

Vse pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Clevelandska Amerika"
6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUY. PRINCETON 189

EDWARD KADISH, Publisher — LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 20. Mon. Febr. 18th, 1918

PIJEMONT.

NAPISAL BOGOMIL VOŠNJAK.

Šele po porazu leta 1849. je prišlo v Italiji do spremenitve nacijonalnega programa. Osnovalo se je narodno društvo, ki ima v svojem programu en cilj: zjedinjeno Italijo pod savojsko dinastijo. V politiki ni ničesar bolj važnega kot jasni upogled. Ne pretiravamo ako rečemo, da je Jugoslovanski Odbor nositelj takega jasnega programa, ki je popolnoma v duhu sličnih političnih ciljev, ki so dali Italiji edinstvo. Narodno društvo je v opoziciji proti mazzinijanstvu, ki bolj ceni republiko kot Italijo i kot pijemonteštvo, ki ne bi žrtvovalo Turina Italiji. Ono je obetalo udanost savojski hiši, toda samo pod pogojem, da sprejme kralj politiko edinstva (King, II. 24.) Tudi Manin je pisal kralju: "Ustvarite Italijo, in mi smo z vami. ako ne, ne."

Italijani že vedo, da samo ena pot vodi k nacijonalni sreči, in to je popolno narodno zedinjenje. Narodi dobro vedo kaj je njim najbolj koristno. Napoleon III. pa ima naravno povsem druge načrte. On ne vidi naroda ampak samo zemljo, ki se lahko deli. Italija naj se razdeli med Pijemontom in Neapoljem, sever naj dobi Turin, jug Neapolj. Kot da nam je pred očmi kar se dogaja v teh letih svetovne vojske. Ali ne sanja Italija o srbsko-hrvatskem dualizmu, da bi se posebna hrvatska država klala s srbsko? To so komplicirani odgovori, vselej v korist zainteresiranih tretjih.

Povsem naravno je, da se v unitarnem pokretu, kakor je italijanski, pojavlja v krilu onega dela naroda, ki vodi pokret, razkol med širjimi in ožjimi. Pijemont načeljuje, on doprinaša žrtve — v šestdesetih letih je bilo v Pijemontu že več deset tisoč laških beguncev, in po pijemonteških mestih so begunci tvorili eno petino prebivalcev — njegovi vojaki ginejo na bojnih poljanah. Ozki govore, bodoča država se mora zvati Pijemont. Pijemontezi morajo biti gospodarji v njej, prestolica pa mora biti Turin. Širši pa niso več Pijemontezi ampak Italijani. Dobro vedo. da to kar dela Pijemont, ne dela za sebe ampak za vse Italijane. Pijemontezi morajo iskati svoje bodočnosti ne v kakem večjem Pijemontu (Greater Serbia kot se danes reče) nego v veliki zjedinjeni Italiji. Pred očmi imajo dejstvo, da je samo pet milijonov Pijemontezov a dvajset milijonov Italijanov. Pet milijonov ne more predbvladati dvajset milijonov, osobito ne v demokraciji.

Kako je bilo v Pijemontu v letih 1846—1849? Dajmo besedo Kingu: "Albertisti v pravem smislu besede niso nikdar mislili anektirati Neapolj, pravzaprav niti centra ne... Toda ljubav za državno avtonomijo, protivnost misli, da bi morali biti absorbirani v večjem narodu, je odvzela polovico sile in logike borbi za neodvisnost." (I. 348). Italijanski pokret leta 1848 je propadel osobito radi tega ker niso imeli one logike, one historične železne logike, ki ne zahteva neodvisnosti ampak zjedinjenje. Bože obvaruj, da bi se kaj sličnega zgodilo pri nas, da bi se naše edinstvo odložilo samo radi pogreškov onih, ki ne razumejo časov, v katerih živijo.

Tak star duh se je nahajal v Pijemontu, ki si je mislil: "Bolje je, da se Italija spremeni v Pijemont, nego Pijemont v Italijo." In po enem letu revolucije je pijemontizem še močno ukoreninjen. Kaj pomeni to? Pravi Pijemontez mrzi ostalo Italijo, nikakor neče, da bi Turin prenehal biti prestolica in da bi druge zemlje bile enakopravne Pijemontu v bodočem edinstvu (King. I. 403). To je politika aneksije, a ne zjedinjenja. Dasi je bil Covour Pijemontez od pete do glave, pa mu njegova državniška genijalnost ni dopuščala, da bi sledil pristašem takega pijemontizma. Bori se za Italijo, ne za pijemontizem.

Kaj so bili Pijemontezi? Najboljši vojaki Italije, militarističen narod z narodno dinastijo. Niso imel niti kulturnih niti umetniških tradicij. Turin je bil pravcati ultima Thule Italije. Tujec, ki se danes šeta po turinskih ulicah, se mu zdi, da je to mesto hladno, neumetniško, samo razum, malo fantazije. Bogastva ni bilo mnogo v zemlji, kmetijstvo je bilo nerazvito, industrija sploh ni obstojala. Lombardija je bila nerazmerno mnogo bogatejša, mnogo bolj napredna v gospodarskem pogledu.

Pijemont ni imel samo dobro organizirane armade, ampak tudi svojo birokracijo, častito, točno in solidno. Ko je bilo upravo treba na novo organizirati, je imel to nalogo pijemonteški uradnik. ki je širil po najbolj zabitih provincah juga staro pijemonteško upravno prakso.

Pijemonteško društvo ni enotno, v njej je ekskluzivna konzervativna aristokracija in meščanstvo je razdeljeno v reakcijonarno in napredno stranko. Narod ne ljubi posebno politične svobode.

Torej kaj ima sličnega jugoslovanski Pijemont z italijanskim? Tu kakor tam je militarističen narod. Srbija nima onih kulturnih tradicij kakor Hrvatska, toda ona vseeno ni oni preko mere trezni Pijemont. Srbija ni niti ekonomično najbolj razvita dežela, kajti Slovenija ima več tovaren in industrije. Še boljše kot Pijemontezi so Avstrijci upravljali Lombardijo. A Italijani so pod avstrijsko vlado govorili: "Mi ne maramo uprave od tujcev; fuori il straniero." Pa ne samo Lombardija, ampak tudi Toskanija je bila bolj razvita v upravnem pogledu. Kar se tiče uprave, Toskanci niso sprejeli pijemontskih navad.

V socijalnem pogledu, posebno v ekonomskem, so Jugoslovani mnogo bolj kompaktna masa kot Italijani v letih 1848—1866. Italijani so bili že tedaj diferencirani v razrede, in posebno velika razlika je bila med razredi v Pijemontu, ki je imel najbolj ekskluzivno aristokracijo Italije. In v tem ni nobene sličnosti z demoratsko Srbijo. V Srbiji sploh ni reakcijonarne stranke v pravem pomenu besede, Pijemont jih je imel. V mnogoterem pogledu Pijemont nikakor ni bil najbolj napredni del Italije.

V naših časih uporabljamo povsem krivo in pogosto besedo Jugoslovan in Srb. Poedinec neredko evolucijonira iz Srba Jugoslovana. Evo, i to je bilo v Pijemontu. O D'Azegliu se je govorilo, da je bil "prvi Pijemontez, ki se je faktično spremenil v Italijana." Težko si moremo predstavljati čas, ko so poedince zvali ne Italijane, ampak Pijemonteze. Toskance, Sicilijance, itd. Italija je bila nekdaj "geografski pojem", poetičen izraz, ki ni imel prostora v hladni politični terminologiji.

Pijemontizem se je boril s širšim naziranjem o italijanskem vprašanju. Tedaj se je govorilo o "malem, hrabrem Pijemontu", kakor se danes govori o "mali heroični Srbiji." Tudi evropski politični diletanti so sigurno računali koliko kvadratnih kilometrov italijanske zemlje dobi Pijemont, ravnotako kakor še danes fabulirajo o "veliki Srbiji", ker v svoji naivnosti ne poznajo jugoslovanskega problema.

Pijemontizem je imel nekake gotove jasne ideje. Branil se je z rokami in nogami, da Italija ne bi absorbirala Pijemonta. Toda ta borba proti veliki ideji je bila zaman. Mogla je zakasniti ali samo obtežiti zjedinjenje leta 1848, toda ga ni mogla preprečiti deset let pozneje. Cavourjeva genijalnost je zapela idejo zjedinjenja. Pijemontizem je mogel biti nevaren v borbi strank, lahko je intrigiral in z malenkostnimi sredstvi delal težave, toda vse to ni bilo sposobno, da zabrani zjedinjenje. Nastali so prepiri, nesporazumljenja, mržnje, ko se je pijemontizem moral ukloniti italijanski zjedinjeni državi, toda to ni bila nobena resna nevarnost za unitarni pokret. Le nekaj ljudi je bilo leta 1848, ki so že naprej videli absolutno potrebo unifikacije. Če bi bil italijanski pokret že tedaj unitaren, tem laglje in tem preje bi bila Italija zjedinjena.

Glavna mana početka italijanskega pokreta je bila, da je bil ta pokret federalističen, ne unitaren. Federalizem je imel kot posledico republikanizem, kar je škodovalo akciji za zjedinjenje Italije. Italijanska federacija je bila nemogoča. Papež in vatikan, to je bil pravi dinamit federativni italijanski državi. Italijani bi bili izpostavljeni intrigam tujih sil, katere je ščuval vatikan. Blazna ideja je bila, da bi bil papež na čelu federacije, pa vendar je ostal papež nespravljiv sovražnik italijanskega nacijonalizma od onih dnij.

Jako poučna je historija italijanske federativne misli iz leta 1848. Rim in Florenca sta namerava ustvariti ustavni načrt, po katerem bi imeli federalno armado, mitnice in zakonike. Toda Pijemont je bil prvi proti temu načrtu. Smatral je boljšo izolacijo kot federacijo. King ima prav ko trdi, da so bili pijemonteški državniki egoistični in ozkosrčni a s svojo opozicijo federalizmu so napredovali misel zjedinjenja.

Ne samo Rim in zunanja politika je omogočila italijansko federacijo. Bili so še drugi razlogi. Pijemont je imel pet milijonov, Neapolj deset milijonov prebivalcev. V federaciji bi moralo priti do borbe za hegemonijo, ki bi federacijo razbila. Vršili bi se neprestani boji med onimi člani federacije, ki so se smatrali sposobni prevzeti hegemonijo. V federaciji bi se ohranil pijemontizem, kar bi bilo usodepolno za bodočnsot. Najboljši izhod iz teh težkoč je bila unifikacija. Vsak mora nekaj žrtvovati od svojega skupni stvari in vsem se stotero povrne, kar so prispevali.

Pri nas ne sme priti do spopada med Hrvatsko, Slovenijo ali Srbijo. Pri federaciji bi bil tak spopad nevaren, znajoč, da je bila Hrvatska v preteklosti vodilna jugoslovanska sila, ki je prednjačila jugoslovanskemu pokretu. Srbija pa, ponosna na svojo ulogo za časa svetovne vojne, ne bi mogla nikdar dopustiti, da bi si Hrvatska arogirala položaj, ki ne odgovarja faktičnemu odnošaju moči. Lahko bi prišlo do državljanske vojne, ki bi uničila osnove federativne državne zajednice.

Po Solferinu in plebiscitu v Lombardiji že stoji Pijemont pred novo nalogo. Leto 1860 znači vrhunec italijanskega osvobojenja. Pod egido velikega državnika se ustvarja Italija, toda ne v federativnem, ampak v unitarnem smislu. Toskana je združena s Pijemontom. Toskana je bolj razvita kot Pijemont. Ona želj postati Italija, ne Pijemont, zavedajoč se, da ima Toskana mnogo bolj razvito družabno postavodajstvo in meščanski primat v kulturi. Evo misli toskanskega državnika Ricasoli: "Kraljestvo mora vzeti kar je najboljšega od vsake zemlje, kar se tiče postav in zavodov, toda iz vsega tega se mora narediti javna ustava, za katero bo Toskana s svojim naprednim meščanskim zakonodajstvom vzorec." (King, II. 42.) Vsaka zemlja mora dati to, kar ima najboljega novemu državnemu ustroju. Nova država nastane iz vrlin vseh drugih.

Toskana je bila zjedinjena in že so tožili, da hočejo Pijemontezi vse pojesti. Turin je bil prestolica, in tam je gravitiralo tudi gospodarsko življenje. Napadali so Pijemonteze, da oni izkoriščajo idejo narodnega edinstva v svoje svrhe.

Po smrti Cavourja niso imeli več pijemonteškega ministerskega predsednika. Za deset let nazaj so se nahajali v pijemonteškem ministerstvu resortni ministri iz skoro vseh neosvobojenih delov Italije. Pijemont v tem pogledu ni bil nikdar ozkosrčen. Da, Minghetti, ki je bil na čelu vlade kraljevine Italije za Ricasolijem, je mrzil Pijemont najmanj toliko kot je ljubil Italijo. Pijemont daje uradnike, birokracijo in armada novega kraljestva je pijemonteška, toda v resnici ni bilo več Pijemonta ampak samo Italija. Pijemontezi sami so žrtvovali Pijemont Italiji. Nepremagljiva je bila sila, ki je združila Italijo v eno telo. Provincijalizmi so preminuli z vprašanjem italijanske politike, toda v praktičnih vprašanjih upravnega življenja so bili še vedno živi. Kljub temu se je pa proces preinačenja Pijemonta v Italijo odigral dosti brzo in skoro neslišno za mnoge Italijane. Prestolica je bila leta 1862 prenešena v Florenco. Tom se je vršila parlamentarna borba med "pijemontizmom in unitarnim konsorcijem." Toda da je prišlo do takih spopadov je bila dosti kriva vlada, ker je bila nesposobna dati parlamentu krepko smer. V parlamentu niso imeli strogo odrejenih načelnih strank, kar je galvaniziralo pijemontizem. Po letu 1866, ko je bila zjedinjena že cela Italija, izvzemši Rima, dobimo Pijemonteze, ki upravljajo Italijo. "Pijemontezi so zasedli, kakor je bilo pričakovati, vsa važnejša mesta. Prišli so iz dobre šole, in bili so spoštovani, marljivi; toda novim odnošajem se niso mogli privaditi, vezani so bili na rutino, nepopularni radi svojih lastnosti." (King, II. 317). Ko ni bilo več Pijemonta pa ni še prenehal uradniški "pijemontizem", ki je bil v mnogih odnošajih v škodo novih in starih krajev. Toda to je moralo biti, ker s bili povsod pred vsem najprvo postavljeni Pijemontezi za uradnike.

Nekoliko besed k vprašanju, ali se hočemo mi takoj zjediniti ali je potrebno da čakamo, kot so čakali Italijani do zavzetja Rima leta 1870? Da se je italijansko zjedinjenje odigralo v etapah, je temu iskati vzroka v velikih pogreških in porazih dinastije ter nesposobnosti politikarjev leta 1848, in v politiki Napoleona III. leta 1859. Razlog najdemo tudi v medstranskih prilikah, v federalizmu in republikanizmu, ki ni dopuščal, da bi vsi Italijani leta 1848 zapeli idejo združene italijanske države s savojsko dinastijo na čelu. V splošnem pa se je Italija mnogo hitreje zjedinila kot so mislili njeni državniki. Zgodovina leta 1861 nam proži dokaz, kako je ta pokret kot vihar pomedel s starim režimom, očistil Neapolj in Sicilijo Burboncev ter poslal več vladarjev v zasluženo penzijo. Leta 1848 ni imela Italija sposobnega državnika, in šele Cavour je dal pokretu novo, unitaristično, nepijemonteško, da se tako izrazimo, smer.

Italijansko zjedinjenje daje Jugoslovanom dragocen nauk. Turin in Napoleon III. sta mnogokrat želela mnajšo Italijo, na pol združen narod. Toda mnogo močnejša je bila realna sila ideje. Zjediniti je treba vse Italijane, ta misel je zagospodarila v srcih vseh Italijanov. Bila je podobna lavini v gorah, katere ne more nihče ustaviti, in ki zdrobi vsakogar, ki ji je na potu: Narodno vprašanje se ne more rešiti nikdar deloma. Lahko so zapreke, povzročene po nesposobnosti državnikv ali nesporazuma te ali one stranke, in radi tega zakasnjeno. Zjedinjenje enega naroda se odigrava po železnih zakonih družbe. Nepremagljiva sila je, ki daje milijonom edinstveno smer.

Da bi tudi pri Jugoslovanih mogočna lavina splošne volje in navdušenja zjedinila vsa srca dvanajstmilijonskega naroda v en, edin, oslobodujoči pokret!

Budweiser

Nespremenljiv—redek flavor, dišeči okus in redilne lastnosti so zapečatene v vsaki steklenici Budweiser.

V steklenice natočeno v pivovarni

ANHEUSER-BUSCH — ST. LOUIS

naši državni poslanci zastavili vse svoje moči za dosego našega vzvišenega narodnega cilja. Najostrejše pa obsojamo izstop poslanca Šušteršiča.

"Občinski odbor v Kapelah pri Brežicah je na seji dne 19. novembra soglasno zaključil, poslati Jugoslovanskemu klubu resolucijo, v kateri navdušeno odobravajo jugoslovansko deklaracijo in prosi slovenske poslance. da naj ohranijo v teh resnih časih edin-

Dalje na tretji strani.

ŠUŠTERŠIČEV GOVOR PRED IZSTOPOM.

(Slovenski Narod. 30. nov.)

"Bilo je dva ali tri dni pred volitvami za delegacije. Jugoslovanski klub je imel dve dolgi seji z dnevnim redom o jugoslovanskem vprašanju. Na eno teh sej je prišel nepričakovano dr. Šušteršič. Pri splošni debati je vzel besedo in v dolgem govoru razvijal načela, po katerih je treba voditi politiko in taktiko Jugoslovanskega kluba. Klub mora biti v najostrejši in najbolj odkriti opoziciji proti Seidlerjevi in proti vsaki vladi, ki ne odobrava naše deklaracije kot podlago za pogajanja med vlado na eni in Jugoslovani na drugi strani. Deklaracija ne sme biti in ostati naš ideal, temveč minimum realnih zahtev, od katerih ne moremo popustiti, pa bodisi proti katerikoli vladi. Ako Avstrija in Nemčija nočete uresničiti našega programa, potem ga bo moral rešiti nek tretji faktor.

To so bile glavne misli radikalnega Šušteršičevega govora na seji Jugoslovanskega kluba, misli, ki povsem odgovarjajo dosedanji politiki in taktiki Jug. kluba in političnemu naziranju klubovega predsednika dr. Korošca.

Kakšen namen je imel tedaj kranjski deželni glavar, ne moremo vedeti. Za danes konštantiramo samo to, da je en teden po onem svojem govoru javno obsodil politiko Jugoslovanskega kluba in njenega predsednika, katero politiko je en teden prej sam priznaval kot edino pametno in pravilno."

IZJAVE SLOVENSKIH OBČIN PROTI DR. ŠUŠTERŠIČU.

(Slovenski Narod, 5. dec.)

"Občinski odbor v Grosupljem je sprejel na svoji seji dne 2. decembra naslednjo resolucijo: Pridružujemo se od vsega srca deklaraciji Jugoslovanskega kluba od 30. maja z odločno zahtevo po zedinjenju vseh Jugoslovanov v samostojno državo. Deklaracija je resničen in veren izraz prave in neomahljive narodove volje in narodne težnje po svobodi in neodvisnosti. Trdno se nadejamo, da bodejo vsi

ČUDOVITA PONUDBA.

Doctor Cowdrick, slavni X-Ray špecijalist nudi svoje skušnje vsaki bolni osebi, da je lahko vsakdo deležen te čudovite ponudbe, kdor se je brez uspeha zdravil pri drugih zdravnikih in trošil denar.

Ne plačajte za neuspešno zdravljenje.

Moj urad ima vse potrebne, moderne in znanstvene inštrumente za popolno preiskavo in zdravljenje bolezni, ki dolgo trajajo. Moj namen je uspešno zdraviti vsakega bolnika. En sam obisk vas prepriča. Ne čakajte svojega zdravnika, da vas zapusti, ampak pridite takoj k nam sami.

Posebno naznanilo.

Jaz želim, da mi zaupate. Jaz želim, da pridete in mi razložite svoje bolezen v vašem jeziku. Pomnite, jaz nisem navaden zdravnik, ampak špecijalist z mnogimi leti skušnje, da zdravim bolezni kakor je vaša in katere so drugi nehali zdraviti Dalj časa ste bili bolni, bolj je zapletena vaša bolezen, tem večje zanimanje imam. Jaz naredim rad kar drugi skušajo narediti in ne morejo narediti. Ne zgubljajte dela. Vse zdravljenje je prijetno in vam ne povzroča bolečin. Imam številne čudovite stroje za zdravljenje vsake bolezni. Kadar se oglasite pri nas, ste sprejeti z idejo, da bodete ozdravljeni v najkrajšem času. Moja popolna preiskava z X-Ray vam pove o vašem položaju. Če so drugi ugibali, pridite k meni. Gotovo pridete pozneje, zakaj ne bi prišli sedaj. Ne računamo za nasvet in preiskavo, če se zdravite.

2047 E. 9th St. 4. nadst. — DOCTOR COWDRICK specijalist, CLEVELAND, O. — Med Euclid in Prospect

Uradne ure: 9. zjutraj do 8. zv. Ob nedeljah od 10 do 1.

Dr. J. V. Zupnik

SLOVENSKI

ZOBOZRAVNIK

6127 ST. CLAIR AVE.

KNAUSOVO POSLOPJE NAD GRDINVO TRGOVINO

Najboljše zobozdravniško delo po nizkih cenah.

Uradne ure:
Od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer.

Kdor ne more ob tem času priti, naj se dogovori za njemu ugoden čas. Dr. Zupnik je priporočan od tisočev zadovoljnih oseb, ki so se pri njem zdravile.

Sprejemam Liberty bonde v plačilo zdravniških računov

Nadaljevanje iz druge strani.

stvo med seboj in s poslanci drugih jugoslovanskih in slovanskih strank."

(Slovenec, 4. decembra.)— "Občinski odbor v Selih pri Žužemberku, zbran na seji dne 25. novembra, radostno in navdušeno odobrava deklaracijo naših poslancev v parlamentu in prosi poslance, da nadaljujejo z vso odločnostjo borbo za ogroženi obstanek Jugoslovanov."

"Občinski odbor v Rečicah na Štajerskem navdušeno odobrava majsko deklaracijo, prilaga 100 kron za spomenik našemu nepozabnemu velikemu Kreku in 100 kron za novi "Tiskovni Dom" na Štajerskem (v Mariboru). Častno priznanje izraža predsedniku kluba dr. Korošcu in poslancu Verstovšku za nesebično in neumorno delovanje v borbi za dobrobit celokupnega naroda Jugoslavije."

"Občinski odbor v Povirju pri Sežani na Primorskem je soglasno odobril 1. decembra majsko deklaracijo z željo. da gredo naši poslanci brez ozira po začrtani poti naprej, kajti samo v izvrševanju teh načel leži naša rešitev, vse drugo pa je za nas smrt. Naprej k svobodi in zedinjenju."

(Slovenec. 5. decembra,) — "Občinski odbor Podgora pri Dobrepoljah je podal naslednjo izjavo 2. decembra:

"V popolni narodni zavesti se pridružujemo jugoslovanski deklaraciji in pozdravljamo Jugoslovanski klub, ki je tako zavedno, verno in točno pogodil in izrazil voljo in težnje celokupnega jugoslovanskega naroda .Naša rešitev je mogoča samo v realizaciji naše jugoslovanske deklaracije, vsaka druga rešitev bi bila za celi naš jug narodna smrt. Zato kličemo vsem onim, ki ne hodijo našo pot: "Roke proč od nas, odstranite se!"

Ogorčeni obsojamo izstop dr. Šušteršiča in Fr. Jakliča iz Jug.kulba in najodločnejše odbijamo osnovanje nove stranke, kateri že danes beležimo na čelo pečat smrti.

Izjavljamo se, da se je naš domači poslanec dvignil s svojim izstopom iz Jug. kluba proti volji celokupnega naroda Jugoslavije, predvsem pa svojih volilcev. Dajemo mu dva dni časa, da javno v listih prekliče svoj izstop, ali pa mu bomo izrekli največjo nezaupnico in ga pozvali, da takoj odloži oba mandata, katera smo mu poverili.

Obžalujemo, da sta ravno ta dva naša poslanca napravila tak škandal in sramoto nam in našim južnim bratom!"

Slično izjavo je podala tudi očina Kompolje, kjer pravi občinski odbor: "Jaklič se je naravnost dvignil proti volji svojih volilcev, zaradi tega mu izrekamo skraino nezaupanje in ga pozivamo, da odloži oba mandata. katera smo mu poverili. Izbrisali smo ga istočasno tudi iz zapisnika častnih občanov."

Slične izjave je čitati v Slovencu od istega dne tudi še sta Kranja, od občine Železniki, Ljubno, Dolenja Idrija in Tržiča.

Slovenski Narod, 4. decembra piše o izjavah slovenskih občin in pravi:

"Vse odločnejše se dviga glas naroda za politiko jugoslovanskega zedinjenja in krasne manifestacije neomahljivega zaupanja v politiko in taktiko Jugoslovanskega kluba prihajajo vsak dan iz vseh delov slovenske domovine. Naši poslanci se nahajajo v težki borbi — narod jim izjavlja, da stoji kot en mož za njimi."

INTERPELACIJA POSLANCA VERSTOVŠKA.

(Slovenec, 4. decembra.) — "Poslanec Verstovšek je predložil včeraj ministerstvu za zunanja dela interpelacijo zaradi nečuvenega postopanja in brutalnega obnašanja uradnikov, katere je postavilo c. kr. namestništvo v Gradcu in razna glavarstva, napram slovenskemu prebivalstvu na slovenskem Štajerskem, Poslanec opozarja ministra na dejstvo,da so štajerske oblasti za slovenski del dežele postavile skoro same fanatične narodne naspotnike, ki surovo in nepravično postopajo s Slovenci. Interpelacija tudi obširno omenja pismo nekega slovenskega kmeta iz obmejnih krajev Štajerske. Pismo je zanimiv dokaz, kako trpi naš slovenski kmet pod nemškim jarmom in kako je zaveden, da je tudi za našega kmeta edina rešitev v zedinjenju Jugoslovanov v samostojni jugoslovanski državi."

Gospodična Josipina Lausche, hčerka Mrs. Frances Lausche, 6121 St. Clair ave. ima vrlo dober talent za petje in je žela pri vseh javnih nastopih splošno priznanje. Miss Lausche obiskuje sedaj konservatorij, kjer se nadalje izobrazuje v petju in se ji obeta sijajna karijera. Miss Lausche bo nastopila 22. febr. na Washingtonov rojstni dan zvečer v Grdinovi dvorani ob priliki umetniške predstave, katero priredi John J. Grdina. Zapela bo več mičnih pesmic. Odlični pevki želimo mnogo uspeha v bodočnosti.

Ob priliki kake veselice, betrinje in pri veselem omizju, spomnite se na narodno stavbo "SLOVENSKI NARODNI DOM". Vsak najmanjši dar dobrodošel.

PRINCETON 1381
Bell Rosedale 1881

AMBULANCA.

Za vsaki slučaj nesreče ali bolezni, če potrebujete ambulanco ali bolniški voz, pokličite katerikoli telefon vsak čas, po noči ali po dnevu. Mi vedno čujemo in odgovarjamo telefon, ker zvoni v hiši obenem Ako vam operator reče, da se ne oglasimo, ne vrjemite, zahtevajte supervisorja, in dobite odgovor od nas takoj.

ANTON GRDINA
6127 St. Clair Ave. Cleveland, O.

DR. L. E. SIEGELSTEIN,
Bell Phone Main 1306 — Cuy. Phone Central 2481 R
KRVNE IN KRONIČNE BOLEZNI
URADNE URE:
Od 9. zjutraj do 4. popoldne, od 7. do 8. zvečer.
Ob nedeljah od 10 do 12
308 Permanent Bldg. 746 Euclid Ave, near East 9th St.

ZA ČISTENJE OBLEK!
POKLIČITE NAS PO TELEFONU ALI PA SAMI PRINESITE
NAŠE DOBRO DELO IN POSTREŽBO JE ZE VSI IZ POZNANO LOT NAJBOLJE
The Frank's Dry Cleaning Co.
1301 East 55th Street — COLLINWOOD PODRUŽNICA 15613 Waterloo Road
TELEPHONE CENTRAL ROSEDALE 5694

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.		NIZKE CENE.	
Moške obleke	$1.00	Ženske kiklje	50c
Moške suknje	$1.00	Ženske dolge suknje	$1.00
Jopiči	50c	Ženske obleke	$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.
Cent. 739-W — 1574 E. 55th ST. — East 2024
A. J. DAMM, poslovodja.

PAIN-EXPELLER
je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.
Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.
S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dajte premotiti z nižjo ceno ničvrednih ponaredb.
Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zavitku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na sidro znamko, na besedo Loxol in na naše ime.
Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je koristneja kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Tel. Main 2063
Cuy. Central 1690
John L. Mihelich
SLOVENSKI ODVETNIK
(ATTORNEY AT-LAW)
902-04 Engineers Bldg.
5514 St. Clair Ave.

BELL MAIN 6173 — CUY. CENTRAL 1465
MIHAEL S. ČEREZIN,
Hrvatsko-slovenski odvetnik
Pisarna: 1208 ENGINEERS BLDG. 12. NADSTROPJE, VOGAL ST. CLAIR IN ONTARIO.

Dr. M. C. HAASE,
ZOBOZDRAVNIK
5391 ST. CLAIR AVE., VOGAL MARQUETTE
Odprto zvečer. do 8. Ob nedeljah od 10—12 dop.

VOJNO HRANILNI CERTIFIKAT

Se lahko kupi tekom januarija za

$4.12 in strijc Sam plača nazaj dne 1. januarija 1923 **$5.00**

Vlada Zjedinjenih držav je zaprosila ljudstvo v tej deželi za posojilo $2.000.000.000 tekom leta 1918. Vlada je naredila načrte, da sprejme ta denar v malih svotah, tako da vsak mož, žena in otrok, v katerih žilah bije patrijotična kri se lahko poslužite te prilike.

Hranite denar in vaš denar vam nosi 4 procente pripisane na četrt leta.

Vi lahko kupujete hranilne znamke, katerih velja 25 centov vsaka. Šestnajst teh hranilnih znamk, prilepljenih na hranilno karto, se lahko zamenja za vojno hranilno znamko na vsaki pošti ali banki, in tekom januarja doplačate še 12 centov, nakar dobite za $4.12 prihrankov od vlade Zjedinjenih držav $5.00.

Ta denar je vaš. Nihče drugi ne more dobiti tega denarja. Dne 1. januarja, 1923 dobite za vsakih prihranjenih $4.00 svoto $5.00 od vaše vlade.

Toda če bi vi potrebovali denar poprej, kadar hočete, pojdite na pošto, in pošta vam izplača kar ste plačali v blagajno strica Sama skupaj z obrestmi do onega časa, ko dvignete denar.

BODITE SAMOSTOJNI, HRANITE, POMAGAJTE AMERIKI.

Vaš denar je garantiran z vsem premoženjem Zjedinjenih držav. Poleg tega pa pomnite, da je to vaša vojna — da ohranite svoj dom, svojo svobodo in čast vaših žen in hčerk in sester. Zjedinjene države so zastavile svojo polno moč vsega svojega upljiva, svojega bogastva in svojega moštva, proti strašni tiraniji, ki naznanja, da je sila pravica.

Krasna pravica je, da pomagate dobiti to vojno za civilizacijo

Denar, ki ga posodite vladi bo kupil vse stvari, ki so potrebne, da se tem hitreje konča vojna in tragedija ter da se ohrani ameriško moštvo ter svoboda sveta.

Kupujte vojno hranilne znamke SEDAJ. Veljajo $4.12. Tekom februarja vas bodo veljale $4.13. Po feb. veljajo en cent več na mesec.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Strijc Sam vam daje priliko, da pomagate njemu v tej vojni.

Pojdite v svojo banko ali na pošto in vprašajte svojega poštarja, da vam proda hranilne znamke. On vam bo dal hranilno karto. Čimprej jo izpolnete in dobite vojno hranilno znamko, tem prej dobivate štiri procente od denarja. Hranite denar, pomagajte vladi, pomagajte sebi.

Andrej Černišev,

Roman

Spisal: JULIUS ZEYER *Poslovenil STANKO SVETINA*

"Motiš se," je odmajal Peter z glavo, "nikdar me ni ljubila in če bi me tudi ljubila, je preveč ponosna, da bi mi odpustila moje včerajšnje obnašanje. Ti ne poznaš žensk, Andrej: ubij jim pred očmi, kar najbolj ljubijo, in morda da ti odpustijo, da, morda te bodo še nekoč ljubile — toda rani njih nečimernost in ne odpustijo ti nikdar, nikdar."

"Ne merite svoje žene z merilom navadnih žen, monseignor," se je upiral Andrej z živahnimi kretnjami, "velika kneźnja je angelj dobrote,iščite spravo in njeno srce se odpre vaši ljubezni na stežaj. O gospod moj, samo na vas je, da se vrnete v raj, pred katerega vrati vam noben angelj z ognjenim mečem ne ubrani vstopa."

Peter se je nasmejal in rekel po kratkem pomisleku:

"Zelo navdušeni ste, Andrej in vidite v ženskah same angelje; vidim, da se vaše oči še niso odprle. Spoznali boste, kako se motite — gospod Černišev, bodite vi sami poslanec sprave"...

"Kako, vaša visokost hoče, da bi nepoklicana oseba, samo tujec, vsiljeval se — — "

"Gospod Černišev, jaz sem izkušenejši od vas in vam hočem dati lep pouk, da boste spoznali resničnost mojih besed."

"Toda vaša visokost naj blagovoli prevdariti," se je branil Andrej prestrašen.

"Gospod Černišev, moj pobočnik, izvršite svojo nalogo brez godrnjanja, po vojaško!" je velel Peter smehljaje sicer, toda zelo sigurno in živo. "Vi ste danes povabljeni k igri k njenemu veličanstvu, kjer boste našli veliko kneźnjo Katarino Aleksejevno, našo vzvišeno soprogo. Ne bom prisoten v sobah njenega veličanstva, ker sem bolan. O priložnosti se spustite z veliko kneźnjo v pogovor, ponovite ji deloma najin razgovor in ji recite, da mi je žal za to kar se je včeraj med nama zgodilo in da pokorno čakam njenega odgovora."

Zamahnil je z roko in Andreju ni preostalo ničesar drugega kot oditi in premišljevati v kratkem času med prisiljeno sceno in igro pri cesarici, na kak način bi najbolje izvršil čudno povelje svojega zapovednika. K sreči so bile vse cesarske sobe napolnjene, zato je bilo upati, da se Andreju posreči v tej množici neopazno govoriti s Katarino; usoda mu je bila prijazna; Katarina je igrala v mali sobi tesno poleg mizice, kjer je igral Andrej, in v sobi so bile samo dame njenega dvora in nekaj kavalirjev, ki niso bili "izmed cesaričnih ljudi." O priložnosti se ji je približal; pozdravila ga je s prijateljskim nasmehom; toda ni se pustila motiti v pogovoru z angleškim poslanikom sirom Charlesom Williamsom. Andrej se je postavil za stol kneźnje Gagarinove, ki mu je kot staremu znancu na zelo virtuozen način dala s pahljačo znamenje srčnega pozdrava.

Sir Charles Williams in velika kneźnja Katarina sta bila dobra prijatelja. Z bistrim očesom izvrstnega diplomata je Anglež kmalu spoznal ceno in duha velike kneźnje, njeno nenavadno energijo in njeno veliko nalogo, in ni dvomil niti za trenotek, da bode nekoč v njenih rokah vajeti vlade velike ruske države, ki je dobivala takorekoč vsak dan večji pomen v evropskih zadevah. Imel je dosti priložnosti spoznati jo bližje, zakaj dostojanstvo njegove naloge ga je uvrstilo pri caričinih gostijah na stran velike kneźnje in je lahko govoril z njo dostikrat po cele ure.

Ko se je Andrej pogovarjal s kneźnjo Gagarinovo, se je zagledal v obraz velike kneźnje; bil je krasen kakor vedno. V temni aksamitovi obleki sta bila belina in lesk njene polti še bolj bliščeča, in res bi jo lahko primerjal z onimi belimi rožami, z nežno rdečim dihom, katerih redni vonj je tupatam vdihavala iz svojega malega šapka.

To so bile rože prav posebne vrste, dar sira Williamsa; vzgojene na daljnem severju sredi petrograjskega ledu so jih smatrali za malo čudo prirode. Kneźnja Gagarinova je pripovedovala z otroškim veseljem Andreju o galantnosti poslanika gospoda Williams in ga je opozorila na oni botanični čudež v roki velike kneźnje.

"Vaša ekselenca res podžiga mojo radovednost," je rekla Katarina poslaniku, "in govorite s tako odkritosrčnostjo, da me mora skoro presenetiti." In obrnivši se h kneźnji Gagarinovi je pristavila: "Čudite se, kneźnja! Njegova ekselenca, gospod poslanik Velike Britanije, smatra življenski eliksir za mogočo stvar in je prepričan, da živijo ljudje, ki so obdarjeni s proroškim duhom."

"Naj se vaša visokost smeje, kolikor hoče," je odvrnil sir Williams resno, "jaz sem prepričan, da so posebni ljudski organizmi, ki presegajo s svojim nenavadnim, nam ostalim umrjočim ljudem doslej tajnim razvojem duševnih sil okrožje nepopolnih naših predstav in znanja."

"In vaša ekscelenca pozna enega takega moža, to je vrtnar, ki je tu v sredi krutega mraza vzgojil te čudne cvetlice; ta spada vendar v vrsto onih redkih duhov, ne?" se je nasmehnila Katarina nezaupljivo in se je igrala pri tem s svojo zapestnico, edinim nakitom, ki jo je krasil ta večer. To je bila dragocenost imenitnega dela, ki je izhajal od dob Karla V., in tradicija je pravila, da jo je oni otožni vladar podaril neki svoji plemeniti ljubici; to je bil širok, zlat, obroč brez leska in gracijózno girlando steklenih kresnic, med katerimi so bile udelane temne črke, ki so tvorile v španskem jeziku sledeče besede: "Iz ljubezni do mene nosi ta nakit."

"Gospod poslanik," ga je opomnila Katarina čez nekaj časa, "dolgo se obotavljate z odgovorom, preveč dolgo za mojo radovednost."

"Oprostite, prosim," se je opravičeval Anglež, "zagledal sem se v zapestnico vaše visokosti. To je imenitno delo, ki izhaja iz časov, ko je umetnost cvela z bogatim cvetjem —"

"Vem, da je vaša ekscelenca strokovnjak v tem," se je nasmehnila Katarina, "toda zdi se mi, da se ogibljete nadaljnemu pogovoru o čudnem človeku, kakor ste sami rekli."

"No da, priznam to," je rekel sir Williams, "vendar če vaša visokost ne odstopi od vprašanja, prosim, da bi mi bilo v odgovor dovoljeno pripovedoval o dogodku, ki bo morda vašo visokost uvrstil v kraljestvo pravljic."

"Pripovedujte, gospod," ga je Katarina vljudno nagovarjala, "in verujte, da boste vsaj v kneźnji Gagarinovi našli vedno hvaležno poslušalko, čeprav ne bi bili tako izvrsten pripovedovalec, kakor vas po pravici imenujejo. Poglejte njen ljubeznjivi nasmeh, ali se more temu upreti?"

Kneźnja Gagarinova je zardela, poslanik se je poklonil in je začel pripovedovati.

"Nas, Angleže, imenuje svet čudake, kakor vam je znano, madame, vendar nam dela mnogokrat krivico. Imamo več energije od ostalih narodov, in če se poprimemo kake misli, uporabimo, ne da bi se naveličal, vse svoje najboljše moči, da tudi celo življenje, da jo izvršimo. Ako ni taka misel slučajno popolnoma jasna vsemu svetu, imenuje ta po krivici naš trud blaznost; seveda ako jo izvršimo kljub vsemu posmehu, nas za to velidušno občudujejo. Imel sem v srečnih dneh, ki sem jih preživel na slavnem vseučilišču v Oxfordu, prijatelja, ki sem ga ljubil z ljubeznijo, kakor moremo ljubiti le prijatelja svoje mladosti. Toda moj Arthur ni vračal moje ljubezni v taki meri, kakoršno sem zaslužil za svoje prijateljstvo, zakaj imel sem nevarno tekmovalko, ki je večji del njegovega srca posedovala, bila je to —"

"Najbrže kaka lady Edith," se je smejala Katarina, "ali pa miss Ethelwine, eterična kakor rahla sapica, zlatolaska, bela kakor sneg, z labodjim grlom."

"Nikakor ne, visokost, moja tekmovalka je bila čisto druga,bila je lesena Asirija, te zdavnaj izsanjane sanje pretekle slave in veličastva, polne tajinstvenega čara."

"Tega nisem pričakovala," je rekla Katarina, "zato me pripovest še bolj zanima."

"Moj Artur ni sanjal o ničemur drugem kot o Babilonu in Ninivah, ni mogel verjeti, da je ona velikanska mesta brez sledu zagrnil prah planine sinearske in da se je puščava zarastla, ni razumel zakaj se ne napotijo učenjaki tja, da bi dali razvaline onih velegradov omike moderni preiskavi, in komaj sva dokončala svoje študije, komaj je prišla malo rodbinsko imetje v njegove roke, se je Artur Sturry poslovil od evropske udobnosti, da se s stroški celega svojega premoženja odpravi na nevarno in dolgo pot k bregovom Evfrata in Tigrisa.

Dalje prihodnjič.

Poročilo iz bojišča.

London, 17. febr. General Haig poroča: Nemški zrakoplovi so napadali naše postojanke in moštvo na železniških postajah, v zrakoplovnih postajah in železniških križiščih. En nemški zrakoplov je bil prisiljen spustiti se na tla med našimi vrstami. Vso posadko smo zajeli.

Mir je blizu?

Rim, 17. febr. V uradnih krogih Vatikana se je včeraj javilo, da je mir veliko bolj blizu kot kdo misli. Papež je prepričan in ima verodostojna poročila, da je ljudstvo v Avstriji popolnoma zadovoljno z zadnjo izjavo predsednika Wilsona glede miru. Tudi demokracija v Nemčiji se giblje.

Na stanovanje se sprejmete 2 dekleti ali ženske. Vprašajte na 1158 E. 61st St. (2 2)

ZAHVALA.

Tem potom se prav lepo zahvaljujem vsem spremljevalcem pogreba ranjke Frances Novak, posebno pa sestram Slov. Svobodomiselne Podorne Zveze in vsem drugim ter Mr. Jos. Želetu za tako lepo urejeni pogreb. Naj bo ranjki lahna ameriška zemlja!

Ivan in Marija Novak, brat in soproga.
Steffie, Frances, Anton Novak in soproga, sorodniki.

ZAHVALA.

Vsem prijateljem in znancem naznanjam tužno vest, da mi je zaspal za večno moj nepozabni soprog Josip Kaprol, dne 12 febr. 1918 v starosti 51 let. Doma je bil iz Velikega (Mraševega, Cerkljanska fara na Dolenjskem. Zapušča ženo in štiri odrastle otroke. Zahvaljujem se dr. sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ in dr. Slovenec št. 1. SDZ za lepo udeležbo pri pogrebu, posebno se zahvaljujem pogrebniku A. Grdina, ki je tako lepo uredil pogreb in g. J. Gornik in J. Mervar za krasne vence, ravno tako se zahvaljujem vsem prijateljem in znancem, ki so ga obiskali in spremili k večnemu počitku. Bodi mu lahka zemljica. naj počiva v miru!

N. Kaprol, soproga,
Frank in Louis, sina.
Marija in Ana, hčerke.

OBVESTLO.

Tem potom se obvešča vse člane S.N.Z., da se vrši prihodnja redna mesečna seja v sredo 20. febr. ob 8.00 zv. v navadnih lokalih.

Na tej seji bo zopet sprejetih več naših rojakov in rojakinj. Izdajale se bodo tudi legitimacijske listine članom Zveze.

Na seji se bo ukrepalo glede programa za prvi vse-slovenski zbor, kateri se namerava sklicati potom Clev. podružnice SNZ v sredini meseca marca.

Kdor želi postati član Zveze in do sedaj še ni, naj pride na sejo in tam lahko postane član kakor hitro plača svoj prispevek $1.00.

Z narodnim pozdravom
F. Hudovernik, tajnik.

VABILO

za pristop k društvu
SRCA MARIJE(STARO).

Društvo je na redni mesečni seji sklenilo, da sprejema žene in dekleta od 18. do 40. leta brez vsake pristopnine in sicer za mesec februar, marc in april. Katera je pa stara nad 40 let, se mora skazati z rojstnim listom ali pa s zapriseženo izjavo pri notarju. Društvo daje $6.00 bolniške podpore na teden in $300 smrtnine za vsako umrlo članico. Mesečnina znaša samo $1.00 na mesec, katera pa hoče imeti tudi svojega moža v društvu, se mora isti izkazati z zdravniškim spričevalom, poleg mesečnine $1.00, pa plačuje še 25c na mesec, in ako mož umrje, dobi žena $150 smrtnine.

To društvo je eno najstarejših tu v Clevelandu, članic šteje preko 300, premoženja ima nad $9000. Žene in dekleta, sedaj se vam nudi prilika, da pristopite v to društvo brez vsake pristopnine.

(Mon-Fri.50) **ODBOR.**

POZOR, ROJAKI 6% !

Denar se posojuje na stavbinvstvo hiš po 6% obresti, na lahke mesečne obroke. Hiša se vam postavi na vsak lot, ki ga imate plačanega. Pokličite po telefonu ali pa pridite osebno po 6. uri zvečer.

Anton Salamon,
8217 Rosewood ave.
Tel. Union 974 K. (40)

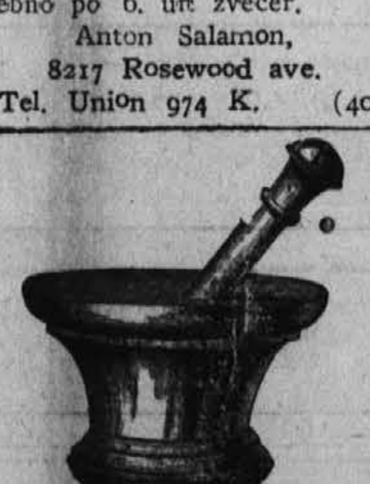

National Drug Store!
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. cesta S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

Odda se soba za spat, za 1 ali 2 fanta, pripravna za pečlarje. Plin in elektrika. Vprašajte v trgovini Jos. Gornika, Collinwood (22)

Moderno opremljena kovačnica z električnimi stroji ter veliko mizarsko orodje je naprodaj. Vse priprave za popravljanje avtomobilov. Dobi se po nizki ceni. Vprašajte pri Lizi Sirk, Vine ave. Euclid, O. (20)

ZGUBLJEN DENAR.

Veliko denarja je bilo zadnje čase ukradenega tistim ljudem, ki svoj denar doma hranijo. Čemu imeti denar doma? Ali ni boljše vložiti denar tam, kjer je na varnem in vam nosi poleg tega še 5% obresti, in sicer pri: Slovenskem Stavbinskem in Posojilnem društvu, 6313 St. Clair ave. (X151)

Sprejme se pet fantov na hrano in stanovanje. 1084 E. 64th St. (21)

Slovenec bi rad dobil delo kot bartender v kaki gostilni. Vprašajte na 3332 St. Clair ave. (21)

Stalno delo dobi slovenska kuharica in sprejme se tudi starejša ženska, da pomaga v kuhinji. Vprašajte na 6034 St. Clair ave. (24)

GLAS IZ RUSIJE.

Uredništvo lista je dobilo sledeče sporočilo iz Rusije: Pazljivo čitam "Clevelandsko Ameriko", kjer sem videl, da neki rojak v Clevelandu išče svojega sorodnika Antona Kovačič, ujetega v Rusiji, doma iz Begunj na Kranjskem. Govoril sem z njim na neki postaji v Sibiriji, kjer smo se vozili mimo, toda kje se sedaj nahaja ne morem sporočiti. Meni je bil jako znan, ker sem doma iz Bleda. Jaz sem star 35 let, nahajam se v ujetništvu od leta 1914. Pozdravljam vse ameriške Slovence, Anton Prešeren, Amerikanski Rudnik, Karabaš, Permska gubernija, Rusija (21)

KJE SO

Miloš in Marta Nosetić in Mato ter Mara Ljevaković. Išče jih Miloš Bastašić, častnik ruske armade. Nježinska ulica, 32, Odesa, Rusija. (23)

Dve zidani hiši ste naprodaj, 16 sob, vsaka za dve družini, corner lot 80X140, vse moderno urejeno, cena $7500. To je jako poceni. Samo $2500 takoj, drugo kot rent. Oglasite se na 1065 E. 66th St. (21)

Naprodaj je pohištvo, ki se proda po nizki ceni radi odhoda iz Clevelanda. 5915 Prosser ave. (20)

Soba se odda v najem za enega ali dva fanta, brez hrane. 6522 Bonna ave. (20)

Pošten fant dobi sobo s hrano. blizu White tovarne. Vpraša naj na 946 E. 78th St. (20)

Naprodaj je hiša, 10 sob, za 2 družini, kopališče, elektrika, furnace, prostor za uto. Cena samo $4300. Le $1000 še plača takoj, drugo pa po $30 na mesec, brez obresti. Oglasite se na 1065 E. 66th (20)

Slovensko dekle ali pa tudi starejša ženska dobi stalno delo kot hišina. Vpraša naj pri August Kaušek, 6202 St. Clair ave. (20)

OBRESTI
SE ZAČNEJO VSAK DAN
VLOŽITE DENAR NA
LAKE SHORE BANK
in po pravilih plačamo do dneva, ko potegnete denar ven
4%
St. Clair and 55th St.
Prospect and Huron
Superior and Addison.

Svoji k svojim
je lepa beseda, in vprašamo sami sebe ali to spolnujemo? Lahko pa to dokažete, če vložite svoj denar v slovensko podjetje. Slovensko Stavbinsko in Posojilno društvo. (X151)

Išče se dekla za hišna opravila. Pozve se na 6218 St. Clair ave. (20)

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Liniment.
Za dobro in uspešno domačo rabo bi morala vedno imeti to zdravilo vsaka družina, kajti to zdravilo kmalu odpravi bolečine v prsih, v križu, v kolku, ali kjerkoli si že bodi, če so te bolečine nastale vsled revmatizma, ali prehlada.

Severa's Gothard Oil
(Severovo Gothardsko olje) je znano kot izborno mazilo pri zdravljenju revmatizma, okorelosti udov, hrbtobola in krčev. To je zelo uspešen lek, kojega naj bi imela pri rokah vsaka družina. Natančna navodila so označena na steklenici.
Cena 30 in 60 centov.
Na prodaj v vseh lekarnah.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Oženite se!
Pošljite 50c, in mi vam pošljemo najnovejši ženitovanjski katalog z imeni, naslovi in slikami mnogo lepih deklet in udov, ki želijo zakon. Pošteno in tajno. Pošljite 50c na
Reliable Club
Dept. 14, Box 455 Los Angeles, Cal.
Febr. 18—'18.

Vi
Lahko Zaslužite
poleg svoje redne plače
$5.00 na dan
na jako enostaven in lahek način, večinoma zvečer
POTEM ZAJAMČENEGA POŠTENEGA PODJETJA
Koristna propozicija za vas a za narod jako koristna.
Vse podrobnosti in navodila dobite ko pošljete svoje ime in naslov
SLAVIC PUBL. CO. P. O. BOX 395 CHICAGO, ILL.

Zaupno zdravilo dela čudeže.

Skoro že trideset let se Trinerjeva zdravila rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovatelja zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesjiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo ceno nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačati za potrebščine, in tudi lekarja stane veliko več, ni mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakovrstne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slaboče, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembi žitja ali rudarje ali druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite tak lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevragije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najpotrebnejša in najhitrejša pomoč. Jako dobro je tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV ANTIPUTRIN

je izvrstno inprav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in st; istotako za čiščenje ran,, izpuščanje in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

Naj novejše nagrade so dobila Trinerjeva zdravila na mednarodnih razstavah:
Gold Medal—San Francisco 1915. Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,
MANUFACTURING CHEMIST.
1333-1343 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.